БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 18 (5947)
ЯНВАРИИН
25
СРЕДА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАХЫ БА КУЛЬТУРА УРГАЖА, ХҮГЖЭЖЭ БАЙНА

1949 ондо Бурят-Монголой АССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай Бурят-Монголой АССР-эй Статистическэ Управлениин мэдээсэл мүнөөдэр манай газетэдэ толилогдобо. Эдэ дүнгүүд хадаа Бурят-Монголой арадай ажахын ба культурын ургажа, хүгжэжэ байһание эли тодоор харуулнэ.

Үнгэрһэн жэлдэ манай хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенци Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхын тулада, дайнай һүүлэй сталинска табанжалые болзорһоонь урид дүүргэхын тулада алдартай солотойгоор ажалаа. Энээнэй ашаар республикын промышленна предприятинууд жэлэйнгээ дээшэлүүлэгдэһэн түсэбые 106 процент гүйсэдхөө. Промышленна продукци үйлэдбэрилгөөр дайнай урда тээхи 1940 оной хэмжээ 61 процентээр дээшэлүүлэгдэбэ. Энэ хадаа социалистическэ ажахын системын дотоодын айхабтар ехэ хүсые гэршэлэн харуулна.

Промышленна үйлэдбэри хадаа һараһаа һарада, кварталһаа кварталда ургажа байна. Республикын томонууд предприятинууд: мяханай комбинат, механизированнэ шэлэй завод, Галуута-нуурай рудоуправлени, сэмбын фабрика ба бусад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, 1948 онойхидо орходоо холо ехэ продукци үйлэдбэрилөө. Республикамнай Эхэ орондоо улам ехэ нүүрһэ, шэл, хэрэгсэлэй модо, бүд, колбаса, консервэ болон бусад зүйлнүүдые үгэжэ байна. Тэрэнтэй хамта предприятинуудай хүдэлмэриин шанарай показательнууд улам дээшэлбэ. Зэмсэг түхеэрэлгэнүүдые ашаглалга урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд һайжараа. Үнэтэ материалнууд, түүхэй эд, түлишэ, электроэнерги гамтайгаар гаргашалагдадаг болоо.

Коммунистическэ байгуулалтын толотомо амжалтануудаар зориг-шоһон советскэ хүнүүд социалистическа мүрысөөнэй ошые бүри ехээр сасараан дэлгэрүүлнэ. Үнгэрһэн жэлдэ манай предприятинууд дээгүүр стахановска коллективүүд, эрхим шанарай продукци бүтээдэг бригаданууд олон болоо. Табанжэлэйнгээ хубита түсэбые дүүргэһэн алдарта стахановецууд гансал Улан-Удын предприятинуудаар хоёр мянга хүрэтэр тоологдоно. Тэдэнэрые манай арад табанжэлэй геройнууд гэжэ омогорхолтойгоор нэрлэдэг.

Республикын колхознигууд, МТС болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаба. 1949 он хадаа ашаг шэмэтэ ниитын малажалые хүгжөөхэ гурбанжэлэй түсэбэй түрүүшын жэл байгаа. Манай республикын малшад болбол энэ сталинска түсэбые бэелүүлхын хойноһоо патриотическа дэбжэлтэтэйгээр, хамсыгаа шамажа оролсоо. Тиин түрүүшын түйлалтанууд эли бодо болоод байна. 1949 ондо Бурят-Монголой колхозуудаар ниитын малай тоо 164 мянган толгойгоор олошороо, мүн 72 мянган толгой шубууд колхозуудай фермэнүүдтэ нэмэбэ. Малай ашаг шэмэнь дээшэлжэ байна. Малажал дээрэ механизаци нэбтэрүүлэгдэжэ эхилбэ. Үнгэрһэн жэлдэ 100 колхозууд электричествотэй болоо. Колхозуудта 1949 ондо тарилгын талмай урда жэлэйхиһээ 3 процентээр ехэ болоо, ургаса нилээд дээшэлээ. МТС-үүд урда жэлнүүдтэ орходоо хүдэлмэреэ һайжаруулһан байна. Манай республика гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые тушааха түсэбөө тол зүйлнүүдээр үлүүлэн дүүргөө.

Социалистическэ ажахын хүгжэхэтэй хамта арадай ажаһуудал улам бүри дээшэлжэ, һайжаржа байна. Арад зондо зорюулагдажа эдеэ хоолой зүйлнүүд, хубсаһа хунар болон үргэн хэрэглэлэй бусад зүйлнүүд урданайхиһаа нилээд ехээр үйлэдбэрилэгдэнэ.

1949 он хадаа бурят-монгол арадай культурын саашадаа һалбаралгын жэл болоо. Энэ жэлдэ һургуулинуудай, эмнэлгын болон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай тоо олошороо. Дээдэ ба дунда һургуулинуудые дүүргэһэн хэдэн зуугаад мэргэжэлтэд арадай ажахын ба культурын элдэб участогуудта хүдэлмэрилжэ эхилбэ.

Бурят-монгол арад болбол большевистскэ партиин хүтэлбэреэр, манай агууехэ вождь нүхэр Сталинай анхарал оролдолгын ашаар социалистическэ ажахыгаа, формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культурые амжалтатайгаар хүгжөөжэ байна.

Тиигэбэшье, туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амархагүй, өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые эрид шууд элирүүлхэ ба усадхаха хэрэгтэй. Энэ хадаа бидэнэй урагшаа амжалтатайгаар дабшахын нэгэн шухала услови мүн.

Мүнөө СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байна. Советскэ хүнүүд хадаа туйлаһан амжалтануудаа батадхажа, агууехэ вождь нүхэр Сталинайнгаа хүтэлбэри доро шэнэ шэнэ илалтануудые туйлахань лабтай.

Болгариин Коммунистическэ Партиин Центральна Комитедтэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет болбол Болгариин Коммунистическэ Партиин гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэ, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ажал-ябуулагша, бата шууд революционер—Болгариин Коммунистическэ Партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Болгарска Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Василь Коларовай нүгшэһэн тушаа гүнзэгы шаналалаа Болгариин Компартида ба ажалшадта мэдүүлнэ.

Нүхэр Коларовай нүгшэлгэ хадаа Болгариин Коммунистическэ Партида ба болгарска арадта хүндэ хохидол болоо, ушарынь нүхэр Коларов арадайнгаа интересүүдые аршалан хамгаалгада бүхы ами наһаяа үгэһэн байна.

Советскэ Союзай үнэн хани, Георгий Димитровэй дүтын соратник нүхэр Коларов интернационализмын хэрэгые сэхэ шууд аршалан хамгаалаа, империалистическэ хархис ябуулгада ба тэрэнэй агентурада эсэргүү эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсээ, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгэй түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэ байгаа.

Нүхэр Коларов тухай арюун тунгалаг дурасхаал уласхоорондын хүдэлмэришэнэй ба коммунистическэ хүдэлөөнэй бүхы тэмсэлшэдэй зүрхэн соо арюун мэдэрэлдэнь үни удаан оршохо.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведтэ

СССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол гүрэнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша, Болгарида арадай демократи ба социализм байгуулагша — Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Василь Коларовай нүгшэһэн тушаа гүнзэгы шаналалые Болгариин Правительствода ба арадта мэдүүлнэ.

Нүхэр Коларовай нүгшэхэдэнь, болгарска арад хадаа эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгэй түлөө шалгарһан ба шэнгэтэ шууд тэмсэлшые алдаба.

Нүхэр Коларов болбол Советскэ Союзай үнэн хани, СССР-эй арадуудтай болгарска арадай эбдэршэгүй хани барисаатай байхын түлөө эдэбхитэ тэмсэлшэ, империалистическэ агрессорнүүдтэ ба шэнэ дайн үүдхэгшэдтэ эсэргүү эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ мүн байгаа.

Нүхэр Коларовай арюун тунгалаг образынь Советскэ Союзай арадуудай дурасхаалда хэтэдээ оршохо.

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

1949 он соо БМАССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай

Бурят-Монголой АССР-эй Статистическэ Управлениин мэдээсэл

Бурят-Монголой АССР-эй промышленностиин, хүдөө ажахын, транспортын, капитальна барилгын, эд бараанай эрьесын, культурын ба элүүрые хамгаалгын хүгжэлтэ иимэнүүд тоо баримтануудаар тодорхойлогдоно:

I. ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Республикын бүхы промышленностиин валова продукци гаргалгын 1949 оной түсэб — 106 процент, IV кварталай түсэб — 118 процент, декабрь һарын түсэб — 125 процент дүүргэгдээ.

1948 онтой сасуулбал валова продукци гаргалга 101 процент болоо.

Тус тус предприятинууд, Министерствонууд ба ведомствонүүд жэлэйнгээ түсэбые удаадахи хэмжээгээр дүүргэбэ:

	1949 ондо жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	1949 ониие 1948 онтой процентээр сасуулбал
Ленинэй орденто Паровозо-вагонно завод	91	70
«Бурмонголлес» трест	129	142
Мяха-консервын комбинат	118	104
Галуута-Нуурай рудоуправлени	111	115
Байкалгосрыбтрест	86	79
Механизированнэ шэлэй завод	115	121
Сэмбын фабрика	112	163
Мелькомбинат	100	85
«Росглавхлеб» трест	107	108
«Маслопром» трест	144	107
Судно-заһабарилгын завод	103	112
Механическа завод	118	119
Спиртын завод	125	147
Архиин завод	86	156
Махоркын фабрика	104	79
Загаһа болбосоруулгын завод	107	101
Улан-Удын МРЗ	114	132
Селендумын МРЗ	113	151
Байкало-Селенгинскэ ЛПХ	175	94
Городской электростанци	123	102
Гүрэнэй типографи	101	93
Нютагай промышленностиин Министерство	103	114
тэрэ тоодо:		
«Металлоширпотреб» завод	110	128
Весоремзавод	79	103
Мебельнэ фабрика	115	109
Һээы дарадаг фабрика	124	141
Сүхын арһанай завод	76	95
Гуталай фабрика	36	156
Райпромкомбинадууд	109	108
Эдеэ хоолой промышленностиин Министерство	96	110
тэрэ тоодо:		
Кондитерска фабрика	124	113
Гүрэнэй пивын завод	62	124
Үнэгэтэйн плодоовощно завод	250	105
Желтуриин тээрмэ	135	121
Уланай тээрмэ	65	38
Хориин тээрмэ	118	125
Усть-Кяхтын тээрмэ	100	107
Райпищекомбинадууд	98	101
Промстройматериалнуудай Управлени	108	140
тэрэ тоодо:		
Дээдэ-Берёзовкын хирпиисын завод	103	137
Шалутска известково завод	165	156
Черепичнэ завод	123	132
Заиграйн комбинат	101	115
Еловско комбинат	119	—
Нютагай түлишын промышленностиин Управлени	90	119
Кооперативна промышленность (хамта)	106	100
тэрэ тоодо:		
Промкооперациин Управлени	103	98
Лесхимпромсоюз	117	107
Коопинсоюз	104	98

1949 ондо шухала зүйлнүүдэй промышленна продукци үйлэдбэрилгэ удаадахи тоонуудаар тодорхойлогдоно:

Шулуун нүүрһэ	111	110
Элекроэнерги	101	105
Барилгын модо зөөлгэ	119	149
Хюрөөдэмэл материалнууд	136	159
Сонхын шэл	104	123
Хирпиисэ	94	127
Извёстко	77	119
Черепицэ	87	115
Ноохон бүд	104	156
Арһан гутал	44	87
Һээы гутал	96	127
Мяхан	99	102
Колбасна зүйлнүүд	101	78
Мяханай консервэ	152	176
Загаһанай консервэ	90	73
Загаһа барилга	83	91
Спирт	124	157
Малай тоһон	98	111
Сыр	77	102
Кондитерска зүйлнүүд	112	131
Пивэ	98	163

Бурят-Монголой «Маслопром» трест валова продукци гаргалгаяа үлүү ехэ процент (144) дүүргэбэшье һаа, үйлэдбэриингөө номенклатурна гол зүйлөөр — тоһоор ба сырээр түсэбөө дүүргээгүй.

Тэрэшэлэн Улан-Удын, Селендумын моторозаһабарилгын заводууд үйлэдбэриингөө программые натураар дүүргээгүй.

Нютагай гүрэнэй промышленность валова продукци гаргаха түсэбөө бүхы дээрэнь 100 процент, 1948 онтой сасуулбал, 115 процент дүүргээ.

Нютагай промышленностиин Министерство, коопинсоюз, промкооперациин управлени ба лесхимпромсоюз валова продукци гаргаха үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэһэн болобошье, номенклатураар тогтоогдоһон зүйлнүүдэй түсэбые дүүргээгүй.

1949 ондо түсэбһөө гадуур ехэхэн хэмжээнэй промышленна продукци гаргагдаа, тэрэ тоодо шулуу нүүрһэн, электроэнерги, хэрэгсэлэй модо шэрэлгэ, хюрөөдэмэл модо, сонхын шэл, ноохон бүд, колбасна зүйл, мяханай консервэ, спирт, кондитерска зүйл ороно.

Табанжэлэй 4 жэлэйнь түсэб 103 процент дүүргэгдээ.

Республикын бүхы промышленностиин 1949 ондо валова продукци гаргалга 1940 онойхитой сасуулбал 61 процентээр ургаа.

II. ХҮДӨӨ АЖАХЫ

1949 ондо колхозуудта ниитын малай тоо толгой нилээд олошороо. Бүхы Союз дотор мал бүридхэлгын уридшалһан мэдээнэй ёһоор, 1950 оной январиин 1-дэ эбэртэ бодо малай тоо толгой 1949 оной январиин 1-нэй байдалтай сасуулбал 15 процентээр, хони ба ямаанай — 22, гахайн — 63, адуунай 9 процентээр, наһаа хүсэһэн шубуудай —хоёрһоо үлүү дахин олошороо.

1949 ондо колхозууд хабарай тарилгын түсэбые 100 процент, тэрэ тоодо ороохото культурануудай —103 процент дүүргэв.

Колхозуудта 1949 ондо ургаса абахаар таригдаһан бүхы талмай 3 процентээр, тэрэ тоодо ороохото культурануудай талаар 2 процент ехэ болоб.

1949 ондо машинно-тракторна станцинууд тракторна хүдэлмэринүүдые 1948 онойхидо орходоо 115 мянган гектараар үлүүлэн дүүргэв.

Комбайнуудаар таряа хуряаха түсэб 118 процент дүүргэгдэв.

Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэб гол шухала зүйлнүүдээр нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдэв.

1950 оной январиин 1-нэй байдалаар 100 колхозууд электрифицировалэгдээ, 26 МТС-үүдтэ тракторнуудые заһабиралгаар үйлэдбэриин процессүүд гүйсэд электрифицировалэгдэнхэй.

III. ТРАНСПОРТ

1949 ондо түмэр замай транспортаар ашаа тээлгын түсэб 119 процент дүүргэгдээ.

Селенгинскэ пароходствын районно управлени 1949 ондо ашаа шэрэхэ түсэбөө тоннажаар 144 процент, тонно-километрээр 108 процент дүүргэв.

IV. КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА

1949 ондо капитальна хүдэлмэринүүдэй хэмжээ 1948 онойхидо орходоо хоёр, тэрэ тоодо металлургическа промышленностиин талаар — 10 процент, ой модоной ба саарһанай промышленностиин талаар — 4, мяха-һүнэй промышленностиин талаар — 5 процентээр ургаа.

Гүрэнэй предприятинууд, эмхи зургаанууд, ба нютагай Соведүүд 1949 ондо 20 мянгаад дүрбэлжэн метр, тиихэдэ дайнай һүүлэй табанжэлэй 4 жэл соо 75 мянга гаран дүрбэлжэн метр гэр байрын талмай ашаглалгада оруулаа.

Городуудтахи ба хүдэлмэришэдэй тосхонуудтахи арад зон гүрэнһөө урьһаар мүнгэ абажа ба өөһэдынгөө зөөреэр үнгэрэгшэ жэлдэ 6 мянга гаран дүрбэлжэн метр талмайтай 222 байрын гэрнүүдые барва.

Дайнай һүүлэй сталинска табанжэлэй үнгэрэгшэ 4 жэл соо хүдөө нютагуудай ажалшад 1155 шэнэ гэрнүүдые барва.

V. ЭД БАРААНАЙ ЭРЬЕСЭ

1949 ондо рознично эд бараанай эрьесын түсэб бүхы дээрээ гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай талаар 94 процент дүүргэгдээ.

1949 оной рознично эд бараанай эрьесэ 1948 онойхидо орходоо, сасуулмал сэнгээр, 22 процент ургаа.

1949 ондо колхозно базартахи худалдаа наймаан саашадаа үргэлжэлэн ургажа байгаа. 1948 онойхидо орходоо хартаабха 64 процент, овоши—117, мяхан — 24, һүн—11 процент ехээр худалдагдаа.

Хүдөө ажахын продуктнуудые колхозно рынок дээрэ худалдалгын үнэ сэн нилээд химдараа.

VI. КУЛЬТУРА БА ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГА

Ажалшадай культурна хэмжээ дээшэлһээр.

Эхин, долоон жэлэй ба дунда һургуулинуудай һурагшадай тоо һуралсалай 1949 — 50 онуудай эхиндэ урда жэлэйхидэ орходоо 7 процентээр олошороо, бүгэдэ ниитын һуралсалда хабаадуулха түсэб 101 процент дүүргэгдээ.

Дээдэ һуралсалай газарнуудта студентнэрэй тоо дайнай урда тээхи 1940 онойхидо орходоо 104 процентээр, техникумүүдтэ—59 процентээр ургаа.

Дээдэ һургуулитай мэргэжэлтэд 1948 онойхидо орходоо 79 процент олоор һургагдан гараа.

Врачебно-больнична эмхи зургаануудай тоо дайнай урда тээхи 1940 онойхитой сасуулбал 1949 ондо 153 процент, тиихэдэ койконуудай тоо 168 процент болоо.

Үнгэрэгшэ 1949 ондо санаторинуудай ба амаралтын гэрнүүдэй тоо 36 процентээр, тэндэ амаргшадай тоо 26 процентээр ехэ болоо.

1950 оной январиин 1-нэй байдалаар врачнарай тоо 1940 онойхидо орходоо 67 процентээр олошороо.

БМАССР-эй Статистическэ Управлени.

ҺУНГУУЛИИН УЧАСТОГУУД ЭМХИДХЭГДЭБЭ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 28-дахи статьягай үндэһөөр ажалшадай депутадуудай районно болон аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд һунгуулиин участогуудые эмхилхэн батална. Улан-Удэ городой Железнодорожно райондо — 44, Пригороднэ райондо — 14, Городской райондо — 21 участогууд бии болгогдоо. Мүн Хориин аймагта — 20, Яруунын аймагта —21, Закаменай аймагта — 18, Баргажанай аймагта—16, Иволгын аймагта — 20 һунгуулиин участогууд эмхидхэгдэһэн байна.

Дайнай һүүлэй табанжэлэй герой

С. В. Чибисов

Улан-Удэ станциин вагонно депогойхид СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудай үдэрые ажалай амжалтаар угтахын тула социалистическэ мүрысөө улам эршэдхэжэ байна.

Депогой модо болбосоруулгын цех. Эндэ модошо дархашуулай ажал хүсэтэйгөөр орьёлно. Показателиин доска дээрэ хүн бүхэнэй хэһэн хүдэлмэриин халаанай дүүргэлтэ бэшэгдэнхэй. Тэндэ модошо дархан Степан Васильевич Чибисов үдэрэйнгөө нормые 300 процент дүүргэбэ гэжэ хамагай түрүүн бэшээтэй.

Степан Васильевич тус деподо арба гаран жэлдэ хүдэлмэрилжэ байна. Мүнөө аяар 63 наһатай болобошье, цех дотороо үндэр бүтээсэтэ ажалаараа эгээл хүндэтэй ба түрүү стахановец болонхой.

Нүхэр Чибисов вагонуудай үүдэнүүдые хэлгээр табанжэлэйнгээ даалгабарита программые бүри 1948 ондо дүүргэһэн юм. 1949 ондо революциин ба түүхэтэ үдэрнүүдэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үшөө хоёр жэлэй нормо дүүргээ һэн. Тиин мүнөө 1952 оной түсэбөөр ажаллажа байна.

Мүнөө Степан Васильевич стахановска вахтада жагсаад байхадаа, үдэр бүриингөө нормые 300 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Чибисов ажаллажа байна.

Ф. Суходольскиин фото.

СОНОСХОЛ

РСФСР-һээ национальностьнуудай Соведтэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Иркутска № 24 Окружной комиссиһаа

РСФСР-һээ Национальностьнуудай Соведтэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Иркутска № 24 Окружной комисси халаа Иркутска городто, Карл Марксын улицада байдаг Облисполкомой байшан соо, хоёрдохи дабхарта, 5-дахи ба 6-дахи комнатануудта байна, телефонуудай номернууд 7 ба 43.

Һунгуулиин Окружной комисси.

НҮХЭР И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан, партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ерэжэ үргэлжэлһөөр.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Чехословаки, Крал Хлумец городтохи Р. С. Д. заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад:

Германи, Саксони, «Фердинанд Пухерт» фирмын хүдэлмэришэдэй коллектив;

Польша, Вроцлавдахи силезскэ-домбровско нэгэдэлэй гүрэнэй барилгын предприятинуудай хүдэлмэришэд;

Венгри, Хайон тосхоной хүнүүд;

Прагадахи чехословацка цементнэ заводуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Чехословаки, Михаловцедэхи хубсаһа оёлгын фабрикануудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Итали, Имоло городой металлистнууд;

Парагвайн коммунистическэ партиин Центральна Комитет;

Германиин социалистическэ нэгэдэмэл партиин Бранденбургска организаци;

Аргентинын коммунистическэ партиин Мендос городой организаци;

Австриин Бургенланд гэжэ газарай правлени, коммунистическэ партиин районно ба городской организацинууд;

Германска демократическа республикын сүлөөтэ немецкэ профсоюзуудай нэгэдэл;

Аргентинын коммунистическэ партиин Ла Фальддахи организаци;

Залуушуулай Аргентинска коммунистическэ Федерациин Гүйсэдхэхэ Комитет;

Варшава городой гүрэнэй ба ниитын организацинуудай ба политическэ партинуудай түлөөлэгшэдэй баярай суглаан;

Корейын Эсэгэ ороной Демократическа фронтын Центральна Комитедэй баярай суглаанда хабаадагшад;

Хойто Корейын Демократическа эхэнэрнүүдэй союзай Центральна Комитет;

Албанска уранзохёолшодой Союз;

Роттердамдахи баярай суглаанда хабаадагша 1500 хүнүүд;

Британска парламентын депутат Плеттс-Миллс.

Ленинград городой Кировскэ заводой хүдэлмэришэд, техникүүд ба албахаагшадай коллектив;

Рубцовск городой «Алтайсельмаш» заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Сталинай нэрэмжэтэ Златоустовска металлургическа заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшадай коллектив;

Москвагай нэрэмжэтэ Каналай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Баку городой «Сталиннефть» гэжэ Ленинэй ордено IV Промтрестын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Пермскэ түмэр замай Зуевкын паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшадай коллектив;

«Кансыуголь» трестын шахтын ба предприятиин шахтернууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

СССР-эй гол мүрэнэй флодой Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

Украинын КП(б)-гэй Ворошиловградска обком;

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна дээдэ һургуулиин һурагшад, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи общественнэ наукануудай Академиин аспирантнууд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Н. Г. Чернышевскиин нэрэмжэтэ Саратовска Гүрэнэй Университедэй студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Пензенскэ индустриальна Институдай студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Бурят-Монголой зооветеринарна институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

А. М. Горькиин нэрэмжэтэ Харьковска Гүрэнэй университедэй студентнүүд, профессорнууд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Саратовска областиин Баландинска районой XVIII партконференциин делегадууд;

Харьковска областиин Боровско районой «13 лет Октября» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Ростовско областиин Глубожинско районой, «Красный чабан» гэжэ хони үсхэбэрилдэг совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Сталинска областиин Тельмановскэ районой, Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Амурска областиин Константиновска районой, «Красная звезда» колхозой гэшүүд;

Ферганска областиин Кубинска районой, Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Воронежско областиин II пятилеткын нэрэмжэтэ МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Кемеровскэ областиин Октябрьска племсовхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Одесскэ областиин Берёзовско районой, «Червоный шлях» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Астраханска областиин Степновско районой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Калужска областиин Мятлевскэ МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Киевскэ областиин Шполянска районой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Якутска АССР-эй «Чолбон» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Пензенскэ областиин Вадинска районой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд;

Кемеровскэ областиин Промышленновска районой, «Красный молот» колхозой гэшүүд;

Гомельско областиин Журавичска районой комсомолецууд ба залуушууд;

Харгы замай Харьковска институдай студентнүүд, профессорнүүд, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Баку городой шэхэ дүлии хүүгэдэй республиканска һургуулиин һурагшад, багшанар ба хүдэлмэрилэгшэд;

Ереван городой Берияын нэрэмжэтэ дунда һургуулиин багшанар, партийна организаци, комсомолецууд, пионернүүд ба һурагшад;

Йошкар-Ола городой хүүгэдэй № 9 садай үхибүүд ба сотрудникууд;

Ворошиловградска областиин Ново-Псковско районой, Закотянска һургуулиин багшанар ба һурагшадай коллектив;

Ленинэй ордено, И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Ленинградска металлическа заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшадай коллектив;

Узбекскэ металлургическа заводой барилгын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Таллин городой «Балтийская мануфактура» гэжэ комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшад;

Москва городой «Ява» гэжэ гүрэнэй тамхинай фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Хойто-Кавказска түмэр замай Краснодарска узелай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Алма-Атинска, гүрэнэй тамхинай фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Азербайджанай столица Баку городой, республиканска, городской партийна, советскэ, комсомольско, профсоюзна организацинууд болон Советскэ Армиин түлөөлэгшэдэй баярай суглаан;

Воронежско областиин Лосевско районой XIV партконференциин делегадууд;

Омскын областной партһургуулиин һурагшад, багшанар ба сотрудникуудай коллектив;

Саратовска областиин Екатериновскэ районой, VI партконференци;

Московско-Рязанска түмэр замай Моршанска отделениин партийна активай суглаан;

Днепропетровск городой областной, городской партийна, советскэ ба ниитын организацинуудай баярай суглаан;

СССР-эй станко-инструментальна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК;

Ленинэй ордено ба Ажалай Улаан Тугай ордено Московско М. Горькиин нэрэмжэтэ Гүрэнэй Академическэ Уранһайханай театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад, МХАТ-ай һургуулиин һурагшад ба багшанар;

Ленинград городой кинематографиин хүдэлмэрилэгшэдэй баярай суглаан;

ССР Союзай, Ленинэй ордено Академическэ Бага театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад, Щепкинэй нэрэмжэтэ театральна училищиин һурагшад ба багшанар;

Московско гүрэнэй филармониин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

СССР-эй медицинскэ наукануудай Академиин халдабарита үбшэнүүдэй Киевскэ Институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Нефть абалгаар научно-шэнжэлэлгын Азербайджанска Институдай хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Украинска ССР-эй наукануудай Академиин физико-техническэ институдай научна сотрудникууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Казахска ССР-эй наукануудай Академиин ботаника ба микробиологиин секторэй Институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ажалай Улаан Тугай ордено, Молотовско, гүрэнэй оперо ба баледэй театрын артистнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Профессор М. И. Ситенкын нэрэмжэтэ ортопедиин ба травматологиин научно-шэнжэлэлгын Украинска Центральна институдай научна сотрудникууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Профессор А. Л. Поленовэй нэрэмжэтэ нейро-хирургическа научно-шэнжэлэлгын Ленинградска институдай научна хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Мичуринск городой, И. В. Мичуринай нэрэмжэтэ, үрэ жэмэсэй талаар научно-шэнжэлэлгын институдай научна сотрудникууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Костромскойн, гүрэнэй племенной рассаднигай хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Ростовско областиин Красногвардейскэ районой, Коминтерновскэ МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Молодечненскэ областиин Вилейскэ районой, Майн 1-нэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Воронежско областиин үрэ жэмэсэй архиин Анненска совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Трактораи талаар научно-шэнжэлэлгын гүрэнэй институдай хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Пензенскэ областиин «Хопер» совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Чувашска АССР-эй Яльчикска районой, «Салют» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Тамбовско областиин Гавриловска МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, агрономууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Заготзерногой» Старо-Оскольско пунктын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Хартаабха тарилгаар Ростовско туршалгын-селекционно станциин научна сотрудникууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Куйбышевска областиин Камышлинска районой, Камышла тосхоной интеллигентнэрэй ба колхозникуудай хамтын суглаан;

Ульяновска областиин Майнска районой, Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Колхозно ба хүдөө ажахын барилгануудта проект табидаг гүрэнэй институдай научна сотрудникууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Курска областиин Горшеченскэ МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Саратовска областиин Самойловско МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Грозненско тарянажалай совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшадай коллектив;

Бобруйска областиин Кучинска МТС-эй трактористнууд, агрономууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Хүдөө ажахые механизацилгын Могилевско һургуулиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Ярославска улһанай трестын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Воронежско областиин Гремяченскэ районой, «Красные Горки» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Пензенскэ областиин Камешкирскэ МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха)

Большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша

(В. В. Куйбышевай нүгшэһэнһөө хойшо 15 жэл үнгэрбэ)

Валериан Владимирович Куйбышев 1888 оной майн 25-да Омскдо түрэһэн байна. 16 наһатайдаа Омско большевистскэ организацида орожо, уданшьегүй профессиональна революционер болобо. Тэрэ хадаа партиин даабаряар Омск ба Петропавловскын, Томск ба Барабинскын, Вологда ба Самарын, Харьков ба Петербургын ажалшадай дунда хүдэлмэри ябуулдаг һэн. Хаанта засагай жандармнууд залуу революционерэй хойноһоо мүрдэлэг байгаа. Валериан Владимирович болбол хаанта засагай тагнуулшадай һабарта найма дахин ороһон, дүрбэ дахин сүлэгдэһэн, гурба дахин сүүдлэгдэһэн байха юм. Тэрэ хадаа сүлэлгэһөө нэгэнтэ бэшэ тэрьелжэ гараад, легальнабэшэ партийна хүдэлмэрилөө дахин бусажа ерэдэг һэн. Холын сүлэлгэдэ байхадаашье В. В. Куйбышев миил һуудаггүй, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые тон ехэ зоригтойгоор шудалдаг, сүлэгдэһэн хүнүүдэй дунда демонстраци болон маевконуудые эмхидхэдэг һэн.

Хаанта засагай унагаагдаһанай һүүлээр 1917 оной февральда Куйбышев болбол Самара ошожо, большевистскэ организацие толгойлоо һэн.

1917 оной апрельдэ В. В. Куйбышев болбол долоодохи (Апрельскэ) Бүхэроссийска большевигүүдэй конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаһан ба конференциһээ ерээд олониитые өөрынгөө талада оруулха тухай, эбсэрэлгын партинуудые—меньшевигүүдые ба эсернүүдые холодуулха тухай, революциин хоёрдохи шатада, социалистическэ революцида орохын түлөө тэмсэл тухай ленинско-сталинска заабаринуудые бэелүүлхын түлөө эрид шууд ороһон юм. «Би Ленинэй үгэ хэлэхые дуулааб, — гэжэ Самарада ерээд байхадаа тэрэ хэлээ һэн.—Би шэнэ хүсэ ороһоноо мэдэрбэб. Нүхэдүүд, энэ шэнэ хүсэеэ таанадтаа үгэхые би хүсэнэб!»

1917 оной Октябриие Самарын большевигүүд зэбсэг түгэсөөр угтаа. Петроградта Октябрьска восстани илаһанай һүүлээр уданшьегүй эндэ советскэ засаг тогтоһон байна. В. В. Куйбышев Самарын ревкомой түрүүшын түрүүлэгшээр ба большевигүүдэй партиин губкомой түрүүлэгшээр һунгагдаа һэн. Валериан Владимирович хадаа Поволжьедохи контрреволюционно банданануудта эсэргүү тэмсэлые толгойлоо. В. В. Куйбышев болбол советскэ полководец М. В. Фрунзетай хамтадаа колчаковецуудые үй бута сохихо, Дунда Азиие сагаангвардеецүүдһээ ба интервентнүүдһээ сүлөөлхэ ябадалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Ленин, Сталин болбол нүхэр Куйбышевые оюун бэлигтэй эмхидхэлшэ, зоригтой шанга большевик гэжэ мэдэдэг ба үнэлэрөөр сэгнэдэг һэн. Парти хадаа В. В. Куйбышевые социалистическэ байгуулалтын эгээл харюусалгата газарта эльгээдэг һэн. 1920 оной һүүлдэ тэрэ болбол ВЦСПС-эй президиумэй гэшүүнээр һунгагдаһан, уданшьегүй ВСНХ-гэй президиумэй гэшүүнээр ба энээнтэй нэгэн хамта Главэлектрогой түрүүлэгшээр томилогдоһон байна. Партиин X съезд дээрэ Валериан Владимирович болбол РКП(б)-эй ЦК-гэй гэшүүндэ кандидадаар, партиин XI съезд дээрэ Центральна Комитедэй гэшүүнээр һунгагдаа һэн. 1922 онһоо 1923 он хүрэтэр В. В. Куйбышев РКП(б)-гэй ЦК-гэй секретаряар хүдэлмэрилөө. Эдэ жэлнүүдтэ нүхэр Куйбышев хадаа троцкистнүүдтэ, «хүдэлмэришэдэй оппозици» болон бусад антиленинскэ бүлэгүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ, партиин нигта жагсаанхай, нэгэдэлтэй сэбэр байхын түлөө, шэнэ экономическа политикые бэелүүлхын түлөө, оронойнгоо арадай ажахые һэргээн бодхоохын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Тэрэ болбол 1923 ондо шэнээр бии болгогдоһон ЦКК — РКИ-е 1926 он болотор толгойлоо.

1926 ондо парти болбол В. В. Куйбышевые советскэ промышленностиин штаб байһан ВСНХ-гэй түрүүлэгшын тушаалда табяа һэн. Валериан Владимирович хадаа нүхэр Сталинай сэхэ заабаряар СССР-эй арадай ажахые хүгжөөлгын нэгэдэхи ба хоёрдохи табан-жэлнүүдэй түсэбүүдые зохёохо хүдэлмэрине толгойлоо.

Валериан Владимирович хадаа зүүн тээ хоёрдохи угольно-металлургическа база байгуулха гэһэн сталинска идеягай түлөө эгээл эдэбхитэйгээр тэмсэгшэдэй нэгэниинь байһан ба энэ хэрэгые практическа талаарынь хүтэлбэрилдэг һэн.

1927 оной декабрьда В. В. Куйбышев Политбюрогой ЦК-гэй гэшүүнээр һунгагдаһан байна. 1930 ондо тэрэ болбол Госпланай түрүүлэгшээр ба СССР-эй Арадай Комиссариадай Совегэй түрүүлэгшын орлогшоор томилогдоо һэн. 1934 ондо ВКП(б)-гэй XVII съезд дээрэ нүхэр Куйбышев хадаа СССР-эй СНК-гэй Советскэ Хиналтын Комиссиин түрүүлэгшээр һунгагдаһан байна. Тон ехэ партийна ба гүрэнэй хүдэлмэри хэхэ зуураа, В. В. Куйбышев болбол олониитэтэй хододоо нигта холбоотой, тэдэнэй һанал бодолдо анхаралтайгаар хандадаг, олон мянган бэлигтэй хүдэлмэришэдые, мастернуудые ба инженернүүдые хүтэлбэрилхы харюусалгата тушаалда зоримгойгоор дэбжүүлдэг һэн. Нүхэр Куйбышев хадаа гүрэнэй аппарадтахи хойрог ба унжагай нобшо ябадалда эсэргүүсэн, нигта һайнаар хүдэлмэрилхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэдэг байгаа. Валериан Владимирович болбол революционно һэримжэтэй байхые гүрэнэй ба партийна органуудай хүдэлмэришэдһөө эридэг һэн.

Советскэ арадай дайсад—троцкистско-бухаринска дээрмэшэд болбол үнэн сэхэ ленинец, дүлэтэ большевик Валериан Владимировичта тон дурагүй байгаа. 1935 оной январиин 25-да зэбүүрхэмэ муухай эдэ алууршад болбол Валериан Владимирович Куйбышевые хорлон алаһан байна.

Арадай эрхэ сүлөөгэй ба зол жаргалай түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ бүхы ами наһаяа үгэһэн Валериан Владимирович Куйбышевай ажабайдалай ба тэмсэлэй жэшээн коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ СССР-эй ажалшадые зориг жуулна.

С. Семёнов.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ ХУУДАҺАНУУДҺАА

Хэлхеэ холбооной хидой амжалта

Хэлхеэ холбооной аймагай конторын хүдэлмэрилэгшэд И. В. Сталинай 70 наһа түйсэһэн үдэртэ Кударын ба Корсаковска сельсоведүүдэй колхозуудые радиотой болгохо уялга абаһан байгаа.

Тэдэнэр уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэбэ. Мүнөө «Коминтерн», Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Красный рыбак», «Прибайкалец», «Партизан-Кударинец» колхозуудай колхозникуудай гэрнүүдтэ Москваһаа хэлэһэн үгэнүүд дуулдадаг болобо.

(«Байкальский колхозник»— Байкало-Кударын аймагай газетэ).

Правительствын анхаралда харюу

«Большевик» колхозой малажалай хүдэлмэрилэгшэд ажалай нэмэлтэ түлөөһэн тухай тогтоолтой газетэ абан сасуу тэрэниие шудалжа эхилһэн байна.

Малшад тухайла правительствын ба нүхэр Сталинай анхаралда харюу болгон тэдэнэр түд гүдтээ дээшэлүүлэгдэһэн уялганууды абабад.

Хониши Лаврентий Соколов малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ, тэдэниие бүрин бүтэнөөр ондо оруулха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абанхай.

Ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө фермэнүүдэй хоорондо социалистическэ мүрысөөн дэлгэрбэ.

(«За большевистские темпы» —Мухаршэбэрэй аймагай газетэ).

Һаалиша Банзаргашеевагай амжалта

Доодо-Худанай сомочой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ малай һүнэй-товарна фермын һаалишан Дэмэдма Банзаргашеева 1949 ондо һайн амжалта туйлаа.

Даажа байһан 10 үнеэнһээ 12 тугал абажа, бүлтыень түлжүүлбэ. Нүхэр Банзаргашеева малайнгаа ашаг шэмые нилээд ехээр дээшэлүүлһэн байна. 1949 ондо үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха даалгабаритай байһан аад, 1637 литр һааһан байха юм.

(«Кижингинский колхозник» ... газетэ).

Шэнэ зориг харуулба

Январиин 3-да паровознигуудай амардаг комнатын душын котёл эмдэрһэн байна. Тэрэниие түргэн саг соо заһабарилха хэрэг гараба. Тиихэдэ котёл заһабарилха мэргэжэлтэд Мысовойдо олдобогүй. Заһабари хэдэг поездын слесарь комсомолец Терентьев тэрэниие заһабарилха гэжэ шиидбэ. Тэрэ хадаа котёлой тон ехэ халуун байхада тэрээнһээ түнхэринггүй хүдэлмэрилһэн байна. Үнэһэнэй халуун бурмын тэрэй нюурые галдабашье һаань, Терентьев котёлой заһабариие дүүргэхэ хүрэтэрөө хүдэлмэрөө зогсоогоогүй байха юм. Нүхэр Терентьев тэрэ үдэр 5 үдэрэй нормо дүүргэһэн байна.

(«Байкальский рабочий» — Бабушкин городой газетэ).

Агитаторнууд участогуудтаа гараба

СССР-эй Верховно Совет һунгалтануудые хэхэ тухай Указай гаран сасуу «Путь социализма» колхозой агитаторнууд өөһэдынгөө участогуудта гаража, СССР-эй Конституциие ажалшадта ойлгуулжа байна.

(«Знамя победы» — Прибайкальска аймагай газетэ).

Малажалые хүгжөөлгын зарим дүнгүүд ба саашанхи зорилгонууд

Ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тухай парти, правительствын тогтоолые үдэр бүриингөө хүдэлмэриин программа болгожо абаһан манай аймагай колхознигууд 1949 ондо адуу малаа нилээд олошоруулһан байна. Гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө колхозно малшадай дундахи социалистическэ мүрысөөн хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэйгөөр дэлгэрээ һэн. Аймагай колхозууд ба Яруунын совхоз гурбан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые үхэрөөр—101,8 процент, хони ямаагаар — 100,1 процент, гахайгаар — 112,8 процент, шубуугаар —106,7 процент дүүргэһэн байха юм. Бүхы колхозуудта ба совхоздо ашаг шэмэтэ малажалай дүрбэ-дүрбэн фермэ эмхидхэгдэа.

Молотовой, Кировэй, Карл Марксын, Сталинай нэрэмжэтэ, «Улаан Туяа» ба бусад колхозууд ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргэжэ, гурбан жэлэй түсэбэй түрүүшын жэлшэ толотомо амжалтануудые туйлаһан байна. 1949 он соо аймагай 10 колхозуудай адуу мал 6799 толгойгоор олошороо. Түрүү фермэнүүд 1951 ондо тогтоогдоһон малай тоо толгойн минимумэй түсэб дүүргэһэн байха юм. Тэдэнэй дунда Молотовой, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай һүнэй-товарна фермэнүүд, Эгэтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, мүн «Улаан-Туяа», «Улаан Яруна» колхозуудай гахайн-товарна фермэнүүд оролсоно.

Аймагай колхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ түл абалгые һайнаар үнгэргэжэ, үхэрэй тоос—1896 толгойгоор, хони ямаанай —5903 толгойгоор, гахайн—451 толгойгоор, шубуунай—1435 толгойгоор олошоруулһан байна.

Гурбан жэлэй түсэбые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй ашаар малажалай түрүүшүүлэй тоо нилээд олон болоо. «Улаан Туяа» колхозой хонишон Э. Данзанова 100 хонин бүриһөө 138 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Мүн нүхэр Данзанова хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалһан байна. Энэ түрүү хонишоной хүдэлмэрилдэг ОТФ 2302 хониноо 2303 хурьга абажа түлжүүлээ. Фермын хонишод нимэ амжалта гагаад туйлаа юм гэхэдэ, түбхын түрүүндэ, эхэ хонидой һубайрха ябадалые бүрин усадхаһан, хонишой ба хурьгадай байдал, харууһые ерид һайжаруулһан байна.

—Гахай гээшэ ехэ үрэжэлтэй ба түргэн хүгжэдэг юм. Жэл соо эхэ гахайнууд хоёр удаа түрөөд, түрэхэ бүридөө 8—10 ба дээшэнье поршоонхо гаргажа болохо байна, — гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гахайшан Долгор Бардуева хөөрэнэ. Нүхэр Бардуева өөрынгөө халэһэнние ажал дээрээ баталан харуулаа. Тэрэ халаа үнгэрэгшэ жэлдэ өөрынгөө даажа абаһан 8 эхэ гахайһаа 149 поршоонхо абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн байха юм.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Булган Егорова 16 үнеэнһээ 17 тугал абажа, тобир тарганаар ондо оруулаа. Эдэ мэтэ эрхим амжалтануудые туйлаһан малшадые тоолохо болоо һаа, баргадашагүй олон.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада тэдэнэй үүлтэр һайжаруулха гээшэ тон шухала. Гурбан жэлэй түсэбэй баталагдаһанһаа хойшо энэ аймагай колхозууд горьтой хүдэлмэри ябуулаа. Аймагай колхозууд 100 гаран үүлтэртэ мал асарһан ба «Улаан Туяа» колхозһоо 600 гаран һайжаруулагдаһан үүлтэрэй хонидые абаашаһан байна. 11 колхозуудта һү ехээр үгэдэг үүлтэртэ үнеэдэй гүүртэнүүд эмхидхэгдэнхэй. Зунай үедэ малые бэлшээри дээрэ шахажа таргалуулха хүдэлмэриин һайнаар ябуулагдаһанай ашаар малай амидын шэгнүүр нилээд дээшэлжэ, имагтал тарган мал гүрэндэ тушаагдаһан байха юм. Аймаг дотор гүрэндэ мяха тушааха түсэб 104 процент дүүргэгдэа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ туйлаһан энэ амжалтануудаа 1950 ондо улам арбидхан бэхижүүлжэ, малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ ябадал Яруунын колхозуудай ба совхозой нангин зорилго мүн. Адуу малай тоо толгойе олошоруулгаар эды тэды амжалтануудые туйлаһаншье һаа, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар манай колхозууд ехэхэн дутуутай. Мүн малай һубайраха ябадал бүрин усадхагдаагүй байха юм.

Мүнөө аймагай колхознигууд СССР-эй Верховно Советтэ һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо, малажалдахи эдэ бүхы дутуу дуплануудаа усадхаха гэһэн зорилго урдаа табяад, үбэлжэлгэ, түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ уялгануудые абаһан байна.

БМАССР-эй колхознигуудта ажалай нэмэлтэ түлөөһэ үгэхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй шэнэ тогтоолой ёһоор, аймагай хэдэн олон малшад нэмэлтэ түлбэринүүдые абаха болоо. Тэрээнтэй хамта, малшадай эдэбхи зоригынь улам дээшэлнэ.

Аймагай колхозууд 1950 ондо үхэрэй тоос—12,6 процентээр, хони ямаанай — 19,2, гахайн—12,2, шубуунай—132,9 процентээр олошоруулха ба малай ашаг шэмые хоёр дахин шахуу дээшэлүүлхэ байна. Энэ зорилгые бэелүүлхын түлөө партиина, советскэ, хүдөө ажахын органууд болон колхозууд ба Яруунын совхоз шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ хойшо шанга тэмсэл хэжэ байха юм.

Аймагай колхознигуудай ба совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй уялга хадаа 1950 ондо табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ ябадал болоно.

Ц. Цыренжапов, Яруунын аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Сомоной Соведүүдэй хүдэлмэриин шухала асуудал

Хүдөө нютагуудтахи ажалшадһаа оруулагдадаг самообложениин мүнгэн зөөри болбол олониитын культурна ажабайдалые хүгжөөлгэдэ угаахэ үүргэ эзэлдэг байна. Суглуулагдаһан мүнгэн зөөри хадаа тэрэ нютагайнгаа ажалшадай хамтын суглаанай тогтоолой үндэһөөр элдэб барилгада, һургуули, хамтын банн, больница, уншалгын байшан, хүүргэ, эмхи зурганаудта гэр байра болон бусадые барилга ба һэльбэн заһабарилгада гаргашалагдадаг байна.

Манай республика дотор 1950 ондо самообложенеэр 1,5 миллион тухай түхэриг суглуулагдаха байна. Энэ ехэхэн хэмжээнэй мүнгэн колхозой центрнүүдые болбосон түхэлтэй болголгодо, социальна ба культурна барилгануудта үгтэдэг Гүрэнэй ба нютагай бюджедүүдтэ угаахэ нэмэлтэ болохо байна.

Энэ мүнгэ суглуулга сомоной ба сельскэ Соведүүдэй гүйсэдкомуудта даалгагданхай. Мүнөө сомоной Соведүүд хадаа депутадуудайнгаа, сагүргэлжын комиссинуудай гэшүүдэй, хүдөөгэй интеллигенциин хүсөөр ажалшадай дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулан, самообложениин мүнгэ суглуулгые байгша оной түрүүшын квартал соо дүүргэхэ ёһотой.

Январиин 1-һээ республикын олонхи сомоной ба сэльскэ Соведүүдээр самообложениин талаар хамтын суглаанууд үнгэргэгдэжэ эхилбэ.

Һаяхан Зэдын аймгүйсэдком сомоной ба сельскэ Соведүүдэй түрүүлэгшэнэрэй ба секретарьнарай, финансова хүдэлмэрилэгшэдэй суглаануудые үнгэргэбэ. Тиин, тус суглаануудта хабаадагшад самообложениин мүнгэ суглуулгые болзорһоонь урид, Советскэ Армиин һайндэр хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга абаа.

Энэ үнэтэ үүсхэлые бүхы аймагууд һайшаан дэмжэжэ, самообложениин мүнгэ суглуулгые бүхы республикаараа түрүүшын квартал соо дүүргэхэ шухала.

В. Минеева, финансова албанай советник.

Загаһашадай түрүү колхоз

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ загаһа барилгын колхоз аймаг дотороо эгээн түрүүлэн загаһа бариха түсэбөө гүйсэд дүүргэжэ, гүрэнтэеэ бүрин тоособо.

Тус колхозой загаһашадай бригадынхид бригадир нүхэр Кукшиновай шадабаритай хүтэлбэреэр загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые арбаад центнерээр үлүүлэн дүүргээ.

Нүхэр Кукшиновай бригада Эхэ орондоо элбэг ехээр загаһа үгэхэ гэһэн нэгэн зорилготойгоор ажаллана.

Тэдэнэй дунда стахановец Мардаев гэгшэ мүльһэн дороһоо загаһа барилгаар үдэр бүриингөө даалгабарине 100 гаран процент дүүргэжэ, бусад загаһашадта жэшээ харуулан хүдэлмэрилнэ.

Адун Бусурманов.

Харюусалгагүй ябадалай хойшолонгууд

Үнгэрэгшэ жэлдэ Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозууд малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые нэгэшье түрэлэй малаар дүүргээгүй һэн. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, адуу малынь муугаар харууһалагдажа, олоор гарзалһан байгаа.

Сагаан-Шулуутайн сомоной Сталинай, Октябрьска сельсоведэй Ворошиловай, Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай малажал мүнөөшье хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэжэ байна. Эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд адуу малаа олошоруулха, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандана.

Тэрэнэй эсэстэ зарим фермэнүүдэйнь мал хүсэд дулаалагдаагүй, хүйтэн байрануудта байдаг, муугаар харууһалагдадаг байха юм. 1949—50 онуудай үбэлжэлгын эхилхэһээ хойшо дурсагдагша колхозуудай хэдэн олон мал туража, намарайнгаа шадалые гээгээ. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо илангаяа олон үхэр ба хонин тураһан байха юм.

Малые муугаар харууһалжа, тэдэнние турааха, хоролтодо оруулха гээшэ гурбан жэлэй түсэб дүүргэхэ ябадалда һаад түбэг ушаруулжа болохо байна бшуу. Тиимэһээ Мухаршэбэрэй аймагай гээгдэнги колхозууд энэ алдуугаа дары заһажа, адуу мал үсхэбэрилгөөр 1950 оной гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө мүнөөнһөө тэмсэхэ ёһотой.

П. Демин.

Малай уһалуури муугаар эмхидхэгдэнхэй

— Манай бүхы фермэнүүд үбэлжэлгэдэ бэлэн болоо, — гэжэ «Красный боец» колхозой түрүүлэгшэ Ф. Максимов бүри намар Тарбагатайн аймагай хүдөө ажахын таһагайхидта мэдээсэһэн һэн. Үнэнтэ байдалысэнь шалгахада «Красный боец» колхоздо малайнь олохон байранууд хүсэд заһабарилагдаагүй байшоо. Мүнөөшье хүрэтэр колхозой правлени тэрэ дутуунуудаа усадхаагүй байха юм.

Малай уһалуури илангаяа муугаар эмхидхэгдэнхэй. Заримдаа малынь елүүр мүльһэн дээгүүр олборoo түрсэллэн, халтиржа унаад, гэмэлтэдэг байна. Олон малай һаадгүйгөөр уһалхаар уга соолгонуудые соолохо, мүльһэн дээгүүр эльһээр үргэн харуу адхаха мэтын хүдэлмэринүүд хэгдэнэгүй. Хэтэрхэдээ, зарим малшадынь малаа тууажа абаашаад, хаража байжа уһалдаггүй, харин эзэгүйгөөр эльгээдэг заншалтай. Тиимэһээ үхэрнүүдынь заримдаа бултадаа уһалжа үрьдидэггүй гэхэ мэтэ.

Малай харууһые, тэрэ тоодо уһалуурине эрид һайжаруулжа, үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадал «Красный боец» колхозойхидой шухала зорилго мүн.

К. Антонов.

ВАСИЛЬ КОЛАРОВ

Василь Коларовай нүгшэһэн тухай БКП-гэй Центральна Комитедэй ба Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдээсэл

СОФИЯ, январиин 23. (ТАСС). Хэблэлэй дирекци болбол Болгарска Коммунистическэ Партиин Центральна Комитедэй ба Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй доро дурсагдаһан мэдээсэлые тунхаглаа гэбэл:

«Нүхэр Георгий Димитровэй дүтын ба үнэн соратник, Болгарска Коммунистическэ Партиин үнинэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн ба тэрэнэй Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүн, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ажал-ябуулагша, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Василь Коларов удаан үбшэлһэнэйнгөө һүүлээр, мүнөөдэр, 1950 оной январиин 23-най 1 час 45 минутада наһа бараа гэжэ Болгарска Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет ба Министрнүүдэй Совет гүн ехэ шаналалтайгаар мэдээсэнэ.

Болгарска Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет ба Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Совет.

София, 1950 оной январиин 23.»

ТЕЛЕГРАММА

Болгариин Арадай Республикын Арадай суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ доктор Минчо Нейчевтэ

София

Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Василь Коларовай наһа бараһан тушаа үнэн зүрхэнэй шаналалые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө ба минии өөрымни нэрэһээ тогтоон абахыетнай г-н Түрүүлэгшэ, Таниие гуйнаб.

Болгарска арадай-демократическа хүдэлөөнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша ба Болгариин Арадай Республикые байгуулагша, Советскэ Союзай үнэн хани Василь Коларов тухай дурасхаал манай арадуудай зүрхэндэ мүнхэдөө оршохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.

23. I. 50 он.

ТЕЛЕГРАММА

Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Владимир Поптомовто

София

Болгариин политическэ ба гүрэнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша —Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Василь Коларовай наһа бараһан тушаа минии гүнзэгы шаналалые господин Министр, тогтоон абыт.

Эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсаанай түлөө бата шууд тэмсэлшэ Василь Коларовай арюун тунгалаг образынь манай дурасхаалда хэтэдээ хадагалагдажа байха.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. ВЫШИНСКИЙ.

23. I. 50 он.

БКП-гэй ЦК-гэй ба Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол

СОФИЯ, январиин 23. (ТАСС). Хэблэлэй дирекци хадаа Болгарска Коммунистическэ Партиин Центральна Комитедэй ба Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй нимэ тогтоол толилбо:

«Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Василь Коларовай нүгшэһэнтэй дашарамдуулан, Болгарска Коммунистическэ Партиин Центральна Комитет ба Министрнүүдэй Соведэй тогтоохонь:

1. Бүхы орон соо 1950 оной январиин 23-һаа 25 хүрэтэр, бүгэдэ арадай гурбан хоногой траур соносхохо.

2. Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Василь Коларовые хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственна комиссие Владимир Поптомов түрүүлэгшэтэйгээр, Георгий Трайков, Тодор Живков, Руси Христозов, Рубен Леви, Благой Иванов, Цола Драгойчева, Фердинанд Козовский, генерал Иван Михайлов, Геро Грозев, Мишо Николов, доктор Иван Пашов составтайгаар байгуулха».

Василь Коларовай үбшэн ба наһа бараһан шалтагаанууд тухай медицинскэ заключени

СОФИЯ, январиин 23. (ТАСС). Хэблэлэй дирекци хадаа Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Василь Коларовай үбшэн ба наһа бараһан шалтагаанууд тухай медицинскэ заключени тунхаглаба. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Василь Коларов олон жэлэй турша соо зүрхэнэй ревматизмальна порогоор үбшэлһэн байгаа. Энэ хадаа һүүлэй жэлнүүдтэ, гол түлэбтөө, зүрхэнэй һулалнуудта тараһан артериосклероз үбшэндэ нэрбэгдээ. Энэ жэлэй январиин эхеэр нүхэр Василь Коларов зүрхэнэй ба уушханай инфаркт гэжэ үбшэнөөр үбшэлһэн байна.

Зүрхэнэйнгөө һулараһанһаа болоо жо 1950 оной январиин 23-ай 1 час 45 минутада наһа бараба.

Доктор П. В. Коларов—элүүрые хамгаалгын Министр, профессор доктор Владимир К. Василенко, профессор доктор Алексий Р. Пухлев, профессор доктор Воян Кырджиев, доктор Рачо Ангелов.

Колхозно малшад ба зоотехник

Алдарта Галуута-Нуурай эрьеһээ үргэлжэлэн арбин баян Загастай нютаг нэмжынэ. Энэ уужам дэлюун талын тунда Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз һууриижанхай. Тус колхозойхид үндэр ехэ ашаг шэмэ үгэдэг ниитынгээ олон тоото адуу малаар омогорходог. Тиихэдэньшье зүб. Өөһэдынгөө оролдосото ажалаар үдхэһэн атар тарган адууһа малаараа эндэхи колхознигууд омогорходог.

Зоотехник Дансарунов 1949 оной февральда, түрүү малшадай республиканска суглаан дээрэ колхозойнгоо малшадай 1948 оной хүдэлмэриин дүнгүүд тухай мэдээсэхэ зуураа, иигэжэ хэлээд, үгээ дүүргээ һэн: «Малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ манай колхозой туйлаһан амжалтанууд үшөөл бага гээшэ. Малажал хүгжөөлгөөр үшөө хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд манай колхоздо угаа ехэ. Тиимэһээ, тэдэ арга боломжонуудаа бүрин хэрэглэжэ, 1949 ондо бүри ехэ амжалта туйлаха байһамнай дамжаггүй».

Малажалай мэргэжэлтэ — зоотехнигэй хэлэһэн үгэнь хэрэгһээ алгасаагүй, колхозой малшад ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө нёдноон жэлдэ улам ехэ хүсэтэйгөөр хүдэлмэрилһэн байха юм.

Тиин, 1949 ондо адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар декабриин 1-дэ бүрин дүүргээ. Үнеэн бүриһөө 1948 онойхиhо орходоо үлүү ехэ һүн һаагдаһан байна. Тиихэдэ колхозой эрхим һаалишан нүхэр Жапова лааһан 10 үнеэдһээ 10 тугал абаһан ба үнеэн бүриһөө 2000 гаран литр һү һааһан байха юм.

Тэрэшэлэн колхозой хонишод 2,2 килограмм нооһо хонин бүриһөө хайшалаа. Малшан Цыден-Доржи Жажиков 295 толгой ямааһаа 375 эшэгэ абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ, ямаан бүхэнһөө 184 грамм хөөбэр һамнаһан байна. Тиихэдэ үхэр бэлшээн таргалуулха гүүртын малша-пастух Очир Дандаров 134 үдэр мал адуулха зуураа, энэ хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэн, үхэр бүхэнэй амидын шэгнүүрые сүүдхэ бүри, дунда жэшээгээр, 1000 граммаар дээшэлүүлжэ шадаһан байха юм. Колхозой малшадай дунда иимэ амжалта туйлаһан эрхим хүнүүд нилээд олон бии.

Гадна, энэ колхоз малажалай продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтэеэ болзор соонь тоособ, ноябриин 7 болотор колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ 30 үлүүтэй центнер тоһо хубааһан байха юм.

Эндэхи малшад 1949—50 онуудай малай үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаад, амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна.

Эдэ бүгэдэ амжалтанууд имагтал эндэхи малшадай эсэшэ сусашагүй, үнэн сэхэ ажалаар, колхозой правлениин ба зоотехник нүхэр Дансаруновай зүгһөө малажалда, малшадта үдэр бүриин анхарал табидаг, туһаламжа, заабари үгэдэг дээрэһээ туйлагдаа.

Малшадай үрэ ехэтэ ажалдань зоотехническэ наука тон ехэ ба шиидхэхы нүлөө үзүүлээ. Хүдөө ажахын науконуудай Академиин августовско сессиин эрһэнэй ба эрдэмтэ—новатор академик Т. Д. Лысенкын зааһанай ёһоор, мичуринска арга методуудые малажалда нэбтэрүүлгээр колхозой зоотехник нүхэр Дансаруновай хэһэн хүдэлмэринь иигэжэ өөрынгөө үрэ дүнгүүдые үгөө.

Үбэлжэлгын үедэ нүхэр Дансарунов малшадай мэргэжэлые дээшэлүүлхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулна. Эндэ олон тоото малшадые хабаадуулһан зооветкружогууд хүдэлмэрилнэ. Тус кружогуудай занятинуудынь БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствээр баталагдаһан зооветминимумэй программаар, уридшалан зохёогдоһон графигай ёһоор хэгдэдэг байна.

Нүхэр Дансарунов фермэнүүдтэ, гүүртэнүүдтэ, отарануудта саг үргэлжэ ябажа, адуу малай шадал тамирые, тэжээл гаргашалгые, малай орооной кампаниие хододоо шалгадаг, малшадта туһаламжа, заабари үгэдэг, ажал хүдэлмэридэ тохёолдоһон дутуу дундануудые байра дээрэнь усадхадаг.

Өөрынгөө хэрэгые һайтар мэдэдэг ба сэхэ шууд хүтэлбэриллэг ушарһаа нүхэр Дансарунов бүхы асуудалнуудые удааралтагүй, шадамараар шиидхэдэг, мэргэжэлтэ зоотехник болоһон байха юм. Зоотехник хадаа үнэн сэхэ ажалаараа колхозой малажал хүгжөөлгэдэ өөрынгөө хубитые оруулна.

Мүнөө СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта бэлэдхэлэй ябажа байһан үедэ нүхэр Дансарунов малшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

С. Сарков.

Тоног зэмсэг заһабарилга— тон шухала хэрэг

Тайгын тунга саһан соогуур, жабартай хүйтэн үглөөгүүр, өрид хабсагай уруу модо шэрэжэ ябаһа гэлэйт. Шаргатнай ябад гээд лэ энэ тэрэ гэшүүһэндэ, үмхи хумхи нүүлэдэ шагтагалдана гэлэй. Эдэ бүгэдэ түргөөр модо бэлэдхэжэ, гүрэндөө туһалха гэжэ ярарижа ябахадатнай туйлай ехэ һаалта хэхэ болоно.

Иигэжэ ябатартнай гэнтэ мориноойтнай хударга таһаржа, шаргатнай хады уруу, морёо түлхин һолжоршобо гээшэ. Та, өөрөө шадамар бэрхэ хүн байһан туладаа, аргынь оложо, шаргаяа тогтообот. Хэрбээ, тиигэжэ тогтоогоогүй һаатнай моринтнай гэмтэхэ, шаргатнай эбдэрхэ байгаа.

Юунһээ шалтагаалжа иимэ бэрхэшээлтэй байдалда орожо болохо байнаб? Хэн энээндэ гэмтэйб?

Гэмтэй хүн — тоног зэмсэг заһабарилагша.

Энээн дээрэһээ бодожо үзэхэдэ, тоног зэмсэг заһабарилагша хадаа колхозой шухала ажал эрхилэгшэдэй нэгэн мүн. Тоног зэмсэг заһабарилагшын ажалай тон харюусалгатай байһанине гансахан лэ дээрэ хэлэгдэһэн ушар гэршэлнэ бэшэ. Харин, мори унаагай тоногой муу дээрэһээ үндэһэлһэн элдэб олон хохидолто байдал ушаржа болохо. Жэшээлхэдэ, хомут, седёлкын гү, али эмээлэй муу дээрэһээ мориной бэе холгоогдодог. Хэмжээ абаагүй һаа, тэрэ хонохойнь ябан байтараа, хүһүү шайра боложо, ажалша морие гэмэлтээдэг.

Эдэ бүгэдые зүбөөр ойлгоһон колхозой хүтэлбэрилэгшэд мори унаагаа һайн тоногтой зэмсэгтэй ябуулхые хододоо оролдодог гээшэ. Жэшээ болгон Кабанскын аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой байдалые харуулая. Тус колхозой хомут тоногууд хододоо бүтэн байдаг, харин нигтаар хэрэглэгдэдэг. Мүн эндэ холоһон хүзүүтэй гү, али нюргатай морид үгы. Эдэ бүгэдэ хэнэй анхарал оролдолгын аша үрэ гээшэб?

Дурсагдагша асуудалнуудта харюу болгон, тоног зэмсэг заһабарилагша Гаврил Лазаревич Беломоевай ажалай дүй дүршэл харуулая. Нүхэр Беломоев мүнөө 58 наһатай. «Хүн бүхэнэй шадаха зэргээрээ ажал хэжэ байхада, минии хаража һууха аргагүй гээшэ. Би тоног зэмсэг заһабарилжа, шадал соогоо колхоздоо туһа хэхэмни» гэжэ нэгэтэ түрүүлэгшэдээ хэлээһэн. Дурадхалынь хүн бүхэндэ һайшаагдаа бэлэй. Тэрэ гэһээр табанжэл үнгэрөө.

Түрүүшээр шэнэ ажалайнтаа оньһыень оложо ядадаг байгаа. Арһа жүһэхэдэнь хутагань мохоодог, үдэхэ оёходонь ниткэ һурынь таһардаг һэн. Арайхан гэжэ бүтээһэн зэмсэгынь мориной бэедэ элаб таарадаггүйшье байһан байжа болохо. Теэд, тэдэ түрүүшын алхамай хүшэр хүндэһөө энэ үбгэжөөл сухаряагүй. Гаврил Лазаревич мүнөө ажалдаа ехэ дүршэлтэй болонхой. Жэшээлхэдэ, хоёр гурбан хүүшан хомуудые нэгэ үдэр соо заһабарилжа дүүргэнэ. Хэрбээ, хомуудые шэнээр оёхо болоо һаань нэгэ үдэр хэрэгтэй юм.

Оёхо, заһабарилха гээшэ бүхы худэлмэриинь гансахан лэ талань гэхэдэ алдуугүй. Тииһээ тиитэрээ тон хилбар талань юм. Ажалайнь нүгөөдэ талануудые хэлэбэл иимэ: нэгэдэхеэр, бүхы хэһэн юумынгээ шанарые үдэрһөө үдэртэ һайжаруулха, хоёрдохёор, мори

унаада тус тустань таараһан тоног бүтээхэ, гурбадахяар, тушаажа абаһан тоног зэмсэгүүдээ колхознигуудай гамнажа, дүүрэн эзэн ёһоор абажа ябахые туйлаха, гадна өөрынгөө халаан болгон, шадабаритай хүниие һурган бэлэдхэхэ хэрэгтэй.

Тоног зэмсэгэй шанартай байхын түлөө һайнаар элдэгдэһэн арһа, һайнаар дарагдаһан һэсы хэрэглэдэг. Тиихэдэ, бороо үһээдэ норохоодоо ужэхэгүй, таһархагүй ниитка таһамаар оёдог, үдэдэг. Тоног зэмсэг бүхэн мориноойнгоо бэедэ таараад ябахадаа бэеыень холгоохогүйһөө гадна, эсээдэг ядараадаггүй юм. Энээниие хараадаа абажа, бүтээн гарgaһан тоног зэмсэг бүридэ энэ хадаа тиимэ моридо таараха гэһэн тэмдэг хэдэг.

Зарим нүхэд, өөһэдынгөө хайхарамжагүй дээрэһээ тоног зэмсэгые эбдэдэг, гутаадаг. Иимэ ушарнуудые усадхахын түлөө нүхэр Беломоев ехэхэн тэмсэл ябуулдаг. Хэрбээ хэн нэгэнэй морёо мулталаад, зэмсэгээ газаа орхёо һаань, дары хэмжээ абаха тушаа бригадирнуудта болон колхозойнгоо хүтэлбэрилэгшэдтэ ходо захидаг байха юм. Һүүлэй үедэ хүн бүхэн нигта болоо. «Эзэнэйнгээ муу дээрэһээ боложо, һандарһан тоног зэмсэг намда ерэхэеэ болёо. Тиимэһээнь минии ажал хүндэлэгдэнэ, сэгнэгдэнэ гэжэ ехэ урматайб» —гээд нүхэр Беломоев хөөрэнэ.

* * *

Нүхэр Беломоев шэнги хүнүүдэй Кабанскын аймаг соо мүнөө үедэ үсөөн байһаниинь тон гэмшэлтэй. Иимэһээ тоног зэмсэг болон тэргэ, шарга сагһаа урид һандарна, эбдэрнэ.

Аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хадаа колхоз бүхэнэй тоног зэмсэгээ саг үргэлжэ заһабарилжа байхые туйланагүй. Иимэ байдал бусадшье аймагуудта бии. Тоног зэмсэг заһабарилга тон шухала асуудал мүн.

Д. Гунзынов.

Бүхы дэлхэйн ажалшад агууехэ Ленинэй дурасхаалые хүндэлэн тэмдэглэнэ

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

УЛАН-БАТОР. Владимир Ильич *Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойдо* зорюулагдажа, Улан-Баторай партиина, гүрэнэй ба общественнэ организацинуудай шаналал-дурасхаалай заседани болоо. Монгол арадай революционно партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, Монгол Арадай республикын правительствын гэшүүд, Бага хуралай президиумэй гэшүүд, республикын олониитын элитэ ажал-ябуулагшад, ажалшадай ба монгол армиин сэрэгэй частьнуудай түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн СССР-эй миссиин хүдэлмэрилэгшэд заседани дээрэ байлсаба. Монгол арадай революционно партиин ЦК-гэй секретарь Чойжамцо хадаа Владимир Ильич Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ой тухай элидхэл хэбэ.

КОРЕЙСКЭ АРАДАЙ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

ПХЕНЬЯН. СССР-тэй культурна холбоо байгуулха общество хадаа В. И. Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойдо зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай заседание Пхеньянда эмхидхэбэ. Партиина ба олониитын организацинуудай 1500 гаран түлөөлэгшэд, ажалай түрүүтнүүл Пхеньяндахи хамагай томо ураһайханай театрын зал дотор сугларaa. Корейскэ демократическа республикын Премьер-Министр Ким Ир сен, Кореяын арадай верховно суглаанай түрүүлэгшэ Хо Хон, министрнүүд, партинууд болон общественнэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн СССР-эй посол Т. Ф. Штыков *заседани дээрэ байлсаба.*

Кореяын ажалай партиин политбюрогой гэшүүн Ли Сын Еп В. И. Ленинэй наһа бараһаар 26 жэлэй ой тухай ехэ элидхэл хэбэ. Ленинэй агууехэ шаби ба хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь нүхэр И. В. Сталинай хүндэлэлдэ юрөөгөөд, Ли Сын Еп элидхэлээ түгэсхэбэ.

Заседаниин һүүлээр, сугларагшад «Владимир Ильич Ленин» гэжэ советскэ документальна фильм хараа.

БОЛГАРИ

СОФИ. Большевистскэ партиин ба дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша Владимир Ильич Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойдо зорюулагдаһан олон тоото материалнуудые болгарска бүхы газетэнүүд толилбо.

«Революционно ухаан бодолой ба революционно хэрэгэй агууехэ гени» гэһэн гаршагтай түрүү статья соогоо, агууехэ Ленинэй ба тэрэнэй агууехэ үргэлжэлүүлэгшэ Сталинай илагдашагүй идеянүүдээр зэбсэглэгдэһэн Болгарска коммунистическэ парти арадай национальна интересүүдые хатуу батаар хамгаална гэжэ «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. «Ленинэй туг доро, Сталинай хүтэлбэреэр — ажалдаа, тэмсэлдээ, социализмын замаар урагшаа» гэһэн гаршагтай түрүү статья «Отечествен фронт» газетэ толилбо.

ФРАНЦИ

Январиин 21-нэй үдэшэ, Парижда В. И. Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай суглаан болоо. Морис Торез түрүүтэй Франциин коммунистическэ партиин политбюрогой гэшүүд, тэрэшэлэн профсоюзна ба демократическа организацинуудай түлөөлэгшэд президиумдэ һууба. Трибуна дээрэ В. И. Ленинэй угаа ехэ портрет ба «Ленциндэ мүнхэ алдар», «Революционно теоригүйгөөр революционно хүдэлөөн байжа болохогүй», «Французска арад Советскэ Союзда эсэргүү хэзээдэшье дай хэхэгүй» гэһэн плакадууд харагдана.

Суглаае нээһэн Марсель Кашен хадаа Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай һургаалай угаа ехэ илалтануудые дээрэ тогтон хэлэбэ.

Жак Дюкло В. И. Ленинэй наһа бараһаар 26 жэлэй ой тухай элидхэл хэжэ, шэнэ түхэлэй партиие байгуулхын түлөө В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай тэмсэлэй шатанууд дээрэ тодорхойгоор тогтон хэлэбэ. Элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ, Дюкло хадаа 26 жэлэй саана В. И. Ленинэй хүүрэй дэргэдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн тангаригые дабтаба. «Нүхэр Сталинай энэ тангариг, — гэжэ Дюкло мэдүүлбэ, — манай тангариг, французска коммунистнуудай тангариг мүн. Ленинэй туг доро бидэнэр Францииe гэрэлтэмэ үглөөдэртэ, социализмда хүтэлэн абаашахабди».

ШВЕЦИ

СТОКГОЛЬМ. В. И. Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойдо зорюулагдаһан шведско-советскэ обществын суглаан болобо. Свен Сторк хадаа В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай үгэ хэлэжэ, хүн түрэлтэнэй хуби заяанда Ленинэй һургаалай угаа ехэ түүхэтэ нүлөөтэй байһаниие тэмдэглэбэ.

Суглаанай түгэсхэлдэ «Владимир Ильич Ленин» гэжэ советскэ документальна фильм харуулагдаба.

ФИНЛЯНДИ

ХЕЛЬСИНКИ. Финляндиин демократическа общественность хадаа большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша В. И. Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойе тэмдэглэбэ. «Финлянди —Советскэ Союз» гэжэ обществын ураһайханай секци В. И. Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан суглаа эмхидхэбэ. Тэрээн дээрэ «СНС» газетын главна редактор Кайсу-Мирьями Рюберг хадаа «Ленин искусство ба литература тухай» гэһэн темээр элидхэл хэбэ.

ИТАЛИ

РИМ. Италиин демократическа общественность В. И. Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойе тэмдэглэбэ.

«Аванти» газетэ В. И. Ленинэй дурасхаалда статья зорюулба. Тэрээн соогоо, агууехэ хэрэгэйнь түлөө В. И. Лениндэ бүхы дэлхэйн ба Италиин ажалшадай гүнзэгы баяр баясхалангые мэдүүлнэ.

ГЕРМАНИ

БЕРЛИН. Демократическа немецкэ хэблэл В. И. Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглэбэ. Агууехэ Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулгада зорюулагдаһан статьянууд ба очеркнуудые газетэнүүдтэ толилбо.

ПОЛЬША

ВАРШАВА. Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай заседани Варшавада болобо

Заседаниие польско республикын президент Болеслав Берут нээбэ. Польскэ хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй секретарь Роман Замбровский хадаа Ленин тухай, ленинизм ба Ленинэй агууехэ һургаалые ажабайдалда бэелүүлгэ тухай элидхэл хэбэ.

АЛБАНИ

ТИРАНА. Албанска телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, *В. И. Ленинэй нүгшэһөөр 26 жэлэй ойдо* зорюулагдаһан шаналалай заседанинууд бүхы орон дотор болобо. Революциин агууехэ вождиин ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай статьянууд хэблэлдэ толилогдоо.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА. Чехословацка хэблэл Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалда олон материалнуудые зорюулна. «Руде Право» гэжэ газетэ «Ленинэй туг доро» гэжэ түрүү статья соогоо, нүхэр И. В. Сталинаар хүгжөөн дэлгэрүүлэгдэһэн В. И. Ленинэй һургаал, Бүхэсоюзна коммунистическа (большевигүүдэй) партиин дүй дүршэлынь социалистическэ шэнэ Чехословакиие байгуулха хэрэгтэ Чехословакиин коммунистнуудта жэшээ болоно гэжэ тэмдэглээ.

ИЗРАИЛЬ

ТЕЛЬ АВИВ. Израилиин коммунистическэ парти Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай заседани Тель Авивта хэбэ.

«Ленин—хүдэлмэришэн ангиин революционно хүдэлөөнэй ба дарлагдаһан арадуудай национальна сүлөөрэлгын маяк мүн» гэһэн элидхэлые Израилиин коммунистическэ партиин генеральна секретарь Микунис хэбэ.

США

НЬЮ-ЙОРК. В. И. Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан суглаан эндэ 3 мянган хүнүүдэй хабаадалгатайгаар болоо. Американска компартиин национальна комитедэй гэшүүд Бенджамин Дэвис ба Гэс Холл гэгшэд суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

АВСТРИ

ВЕНА. Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан, Австриин компартиин венскэ организациин шаналалай суглаан болоо. Австриин компартиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Франц Марек хадаа Ленин ба ленинизм тухай элидхэл хэбэ.

Заседанида хабаадагшад «Владимир Ильич Ленин» гэжэ фильм хараба.

Советскэ түлөөлэгшэ атомна энерги тушаа ООН-эй комиссиин саг үргэлжын гэшүүдэй зүблөөе орхижо гараба

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Атомна энерги тушаа ООН-эй комиссиин саг үргэлжын гэшүүдэй—6 гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй ээлжээтэ зүблөөн январиин 19-дэ болоо.

Тус комиссиин саг үргэлжын гэшүүдэй составһаа гоминдановска группын түлөөлэгшые гаргая гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ А. Я. Малик дурадхаһан байна. Энэ дурадхалай буруушаагдаһанай һүүлээр, СССР-эй түлөөлэгшэ тус зүблөөе орхижо гараа.

ООН-эй Генеральна Секретарьта Чжоу Энь-лайн эльгээһэн нoто

ПЕКИН, январиин 20. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лай ООН-эй Генеральна Секретарь Трюгве Лидэ, ООН-дэ ба Аюулгүйн Советдэ байдаг делегацинуудай гэшүүдтэ Хитадай Арадай республикын нэрэһээ иимэ удхатай нoто эльгээгээ гэбэл:

Гоминдановска хархис бүлэгэй үлэгдэлнүүдые түлөөлһэн, хуулита бэшэ делегациие Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ба Аюулгүйн Советэй намнахыень эрижэ, 1950 оной январиин 8-да, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида нoто эльгээһэн байгааб. Господин Трюгве Ли энэ буруушаалаймни нoто абаһанаа дуратайгаар лаблаад, тус нoтын копинь Аюулгүйн Советэй гэшүүдтэ барюулагдаа гэжэ мэдээсэһэн байна.

Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительство хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин заседанинуудта ба хүдэлмэридэнь, тэрэ тоодо Аюулгүйн Советэй заседанинуудта ба хүдэлмэридэнь хабаадахын тула Хитадай Арадай республикын делегациин түрүүлэгшэ болгон Чжан Вень-тяниие томилоо гэжэ, господин Генеральна Секретарь, Танда мэдээсэхэ хүсэлэнтэй байнаб.

Тэрэшэлэн доро дурсагдаһан хоёр асуудалда харюу үгэхыетнай, господин Генеральна Секретарь, Таниие гүйнаб.

1. Гоминдановска хархис бүлэгэй үлэгдэлнүүдэй хуулитабэшэ делегадууд Нэгэдэмэл Нацануудай Организациһаа ба Аюулгүйн Советһээ хэзээ намнагдан зайсуулагдаха юм? Хархис бүлэгэй тэдэ үлэгдэлнүүдэй хуулитабэшэ делегадууд Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида ба Аюулгүйн Советтэ мүнөө үдэр хүрэтэр байһан ябадалынь ямаршье үндэһэгүй гэжэ тоолоноб. Тэдэнэр дары намнагдан зайсуулагдаха ёһотой.

2. Чжань Вэнь-тянь түрүүлэгшэтэй, Хитадай Арадай республикын хуулита делегаци Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ба Аюулгүйн Советэй заседанинуудта ба хүдэлмэридэнь хэзээ хабаадаха гээшэб? Энэ делегаци тус заседанинуудта ба ажалдань энэ гэһээр хабаадаха ёһотой гэжэ би тоолоноб.

Тон богонихон болзор соо харюу үгөө һаатнай, би баярлахаб.

Германска демократическа республикын правительствын шиидхэбэри

БЕРЛИН. Германска Демократическа республикын 1950 оной гүрэнэй бюджет тухай Хуулиин проектые Германска Демократическа республикын Правительство баталан абаба.

Тус правительство болбол Германска Демократическа республика Чехословаки хоёрой хоорондо январиин 9-дэ баталагдаһан худалдаа наймаанай хэлсээе, мүн тэрэшэлэн таряашадай банк байгуулха тухай проектые һайшаагаа.

Заседаниингаа эсэстэ, Германска Демократическа Республикын Министрнүүдэй Совет хадаа Германска Демократическа республикые байгуулха хэрэгтэ залуушуулай хабаадалга тухай, залуушуулай эрдэм мэргэжэл шудалха ябадалдань туһалха ба спортивно-ниитын хүдэлмэриие хүгжөөхэ тухай хуулиин проектые баталба.

Вьетнамдахи дайнай ябуулганууд

ШАНХАЙ, январиин 19. (ТАСС). Хойто Вьетнамдахи дайнай ябуулганууд тухайда мэдээсэлые вьетнамска радио дамжуулба. Тэрээн доторнь иигэжэ хэлэгдэнэ: Вьетнамска арадай-сүлөөлэлгын хүсэнүүд Чобо гэжэ газарые сүлөөлбэ. Энэнь Хойноһоо баруугаар 50 километрын хараанда, французуудай гарта байһан һүүлшын пункт юм.

Тэрэшэлэн Вьетнамска арадай-сүлөөлэлгын сэрэгүүд Дин-Тай гэжэ пункт эзэлэн абаа. Тус пунктдахи французска гарнизон плендэ ороһон байха юм.

Советскэ делегаци Дальневосточно комиссиин заседаниие орхижо гараа

НЬЮ-ЙОРК, январиин 22. (ТАСС). Гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшэ хадаа Дальневосточно комиссида Хитадые түлөөлхэ эрхэгүй гэжэ Дальневосточно комиссиин заседани дээрэ СССР-эй түлөөлэгшэ А. С. Панюшкин мэдүүлбэ. Панюшкин хадаа гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшэдые комиссиин ба тэрэнэй комитедүүдэй составһаа гаргаха тухай дурадхал оруулһан байна.

СССР-эй делегациин дурадхалые Дальневосточно комиссиин хаража үзэхэһөө арсаһанайнь һүүлээр, Панюшкин түрүүтэй советскэ делегаци Дальневосточно комиссиин заседаниие орхижо гараба.

Индонезидэхи байдал

ГААГА, январиин 19. (ТАСС). Индонезидэ нэгэн талаһаа — голландиинхидай ба Хаттын сэрэгүүдэй, нүгөө талаһаа—индонезиинхидэй хоорондо дайнай ябуулганууд боложо үргэлжэлһөөр.

Борнео арал дээрэхи Банджермасин городой оршондо һүүлэй үдэрнүүдэй турша соо, Хаттын сэрэгүүдэй ба индонезийскэ патриодуудай хоорондо хүндэ байлдаанууд болоо.

«Дар-Уль-Ислам» гэжэ мусульманска организациин отрядууд голландиинхидай ба Хаттын сэрэгүүдэй позицинуудта доботолбо.

Индонезийскэ патриодууд Ява аралай олон районуудта дайсанайнгаа хэлхеэ холбооe таһалаа.

США-гэй түлөөлэгшэдэй палата Ли Сын Ман гэгшын «правительствода» «туһаламжа» үгэхэ тухай хуулиин проектые буруушааба

НЬЮ-ЙОРК, январиин 2[illegible] (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын вашингтонско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, США-гэй түлөөлэгшэдэй палата халаа Урда Кореяын Ли Сын Ман гэгшын «правительствода» «туһаламжа» үзүүлхын тула 120 миллион доллар [illegible] молхо гэһэн хуулиин проект [illegible] талхые буруушааба.

Пайщигуудай тоосоото суглаан

ВКП(б)-гэй Обкомой ба СССР-эй центрсоюзай заабариин ёһоор, 1950 оной январиин 20-һоо манай республика дотор эд хэрэглэгшэдэй кооперациин пайщигуудай тоосоото суглаанууд үнгэргэгдэжэ эхилбэ.

Энэ суглаанууд дээрэ сельпогой, рыбкоопой ба аймпотребсоюзуудай правленинүүд, тэдэнэй шалгалтын комиссинууд пайщигуудайнгаа урда 1949 он соо хэһэн хүдэлмэриингөө тоосоо хэхэ байна. Мүн зарим сельпо болон аймпотребсоюзай правленинүүдһээ, шалгалтын комиссинуудһаа ямар нэгэн шалтагаанаар гараһан гэшүүдэй орондо шэнэ хүнүүдые һунгаха байна.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин системын хүдэлмэрилэгшэд болбол энэ шухала удхашанартай кампаниие политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэлгые хангаха ёһотой. Тиихын тула шалгалтын, лавочна ба столовын комиссинуудай гэшүүд, кооперативна бүхы эдэбхитэд энэ суглаануудта эдэбхитэйгээр хабаадалсаха уялгатай.

1949 оной декабрь һара соо бүхы аймпотребсоюзуудаар эд бараанай болон үнэтэ зүйлнүүдэй инвентаризаци боложо дүүрээ. Инвентаризаци хадаа эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө кооперативна социалистическэ зөөриие ямараар хадагалжа ба хамгаалжа байһаниие ба хүдөө нютагуудаар үргэн хэрэглэлэй эд бараанай хэрзэргээр худалдагдажа байһаниие шалгаха шалгалта боложо үгэһэн байна.

Тоосоото суглаанууд большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй туг доро үнгэргэгдэхэ ёһотой. Сельпонуудай ба аймпотребсоюзуудай правлениин түрүүлэгшэнэрэй, тэдэнэй орлогшонорой, продавецүүдэй ба складуудые даагшадай хүдэлмэридэ бии байһан дутуу дундануудые эрид шууд элирүүлхэ хэрэгтэй.

Һүүлэй үедэ Тарбагатайн, Байкало-Кударын, Прибайкальска аймпотребсоюзуудай зарим магазинуудта продавецүүдэй зүгһөө худалдан абагшадта дутуу шэгнэхэ, дутуу хэмжэхэ ба тэдэнһээ үлүү мүнгэ абаха мэтын хуули буса ябадалнууд гараһан байна. Тоосоото суглаанууд иимэ бузар ябадал гаргагшадые үнэн сэхэ шүүмжэлэлээр элирүүлжэ, тэдэниие худалдаа наймаанай системэһээ хойшолонгүйгөөр намнаха хэрэгтэй.

Тус суглаанууд болбол пайщигуудай эрилтые гүйсэдөөр дүүргэхэ талаар үнгэрэгшэ жэлэй март һарада сельпонуудай правленинүүдэй абаһан уялгаяа ямараар дүүргэһэнэй дүнгые харуулха байна. Пайщигууд хадаа суглаанууд дээрээ парти ба правительствын бүхы хэмжээ-ябуулгануудые саг болзор соонь бэелүүлхые худалдаа наймаанай хүтэлбэрилэгшэдһөө эрихэ ёһотой.

Мүнөө республикын малшад малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаараа тэмсэжэ байна. Тиимэһээ холын гүүртэнүүдтэхи малшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар элбэг һайнаар хангаха тон хүндэтэй зорилго худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдана. Энэ талаар сельпонуудай правлениин түрүүлэгшэнэр өөһэдынгөө элидхэл соо нүүдэл наймаа ямараар ябуулжа байһан тухайгаа хэлэхэ зэргэтэй.

Хүдөө нютагуудта, колхозуудта шухала хэрэгтэй литература ба бусад жэжэ бараанууд абаашагдадаггүй ябадалнууд бии. Пайщигууд өөһэдынгөө суглаанууд дээрэ эдэ дутагдалнуудые эрид шүүмжэлжэ, магазинуудта ураһайханай, политическэ, хүдөө ажахын ба хүүгэдэй номуудые, илангаяа бурят-монгол хэлэн дээрэ гараһан номуудые элбэгээр асаржа байха эрилтэ табиха ёһотой.

Суглаанда хабаадагшад худалдаа наймаанай хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые гүйсэд элирүүлхэ, тэдэниие усадхаха зорилгоор большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэриие сельпоһоо эхилээд Бурмонкоопсоюз хүрэтэр эрид һайжаруулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха ёһотой.

Ф. Леонов, Бурмонкоопсоюзай правлениин түрүүлэгшын орлогшо.

Харюусалгата редактор
Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан Удэ, ул. Ленина, 26. (ТАЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02218. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.